

ทำความรู้จัก

ความร่วมมือระหว่างประเทศ : ระดับประเทศ
ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมควบคุมมลพิษ
สิงหาคม 2561

คำนำ

การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญที่ประเทศต่างๆ กำหนดเป็นนโยบายเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในระดับโลก ภูมิภาค อนุภูมิภาค และประเทศ เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศและกลุ่มสมาชิกในประเด็นต่างๆ ทั้งการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมถึงประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่ปัจจุบันมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นจากผลกระทบของการพัฒนา และนำไปสู่การเชื่อมโยงเข้ากับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal: SDGs) โดยมีการประชุมความร่วมมือระหว่างประเทศในวาระโอกาสต่างๆ เป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายและติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือของประเทศสมาชิก

ประเทศไทยมีการดำเนินนโยบายเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนซึ่งไทยเป็นประเทศผู้ริเริ่มก่อตั้ง หรือการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค อนุภูมิภาคต่างๆ และระดับโลก เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านต่างๆ ร่วมกัน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ การประสานความร่วมมือระหว่างประเทศเหล่านี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากหลายๆ หน่วยงาน เพื่อให้เกิดการดำเนินงานความร่วมมืออย่างบูรณาการ และกรมควบคุมมลพิษได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อเอกสารการประชุม ความร่วมมือ การสนับสนุนข้อมูลการดำเนินงาน เพื่อใช้ประกอบการประชุม การติดตามผลการประชุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม พลังงาน และการพัฒนาที่ยั่งยืน

เอกสาร “ทำความเข้าใจจักความร่วมมือระหว่างประเทศ : ระดับประเทศ ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ” เป็นเอกสารที่รวบรวมข้อมูลความร่วมมือระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่เป็นความรู้ให้กับหน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษ หน่วยงานอื่นๆ ประชาชน และผู้ที่สนใจ ได้รู้จักความร่วมมือที่ประเทศไทยมีต่อนานาชาติประเทศและสาระสำคัญของความร่วมมือในประเด็นต่างๆ โดยเฉพาะในส่วนที่เชื่อมโยงกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและประเด็นด้านมลพิษที่สอดคล้องกับภารกิจการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินงานความร่วมมือในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

กรมควบคุมมลพิษ

สิงหาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
• ความร่วมมือเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue: ACD)	1
• ความร่วมมือการประชุมเอเชีย - ยุโรป (Asia Europe Meeting: ASEM)	3
• ความร่วมมือกับองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO)	5
• ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (Asia - Pacific Economic Cooperation: APEC)	6
• ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC)	8
• ความร่วมมืออาเซียน หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN)	10
• ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion (GMS) Economic Cooperation)	13
• ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น (Mekong - Japan Cooperation)	15
• ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี (Mekong - ROK Cooperation)	17
• ความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง (Lancang - Mekong Cooperation: LMC)	19
• ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี - เจ้าพระยา - แม่โขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS)	20
• แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (The Indonesia - Malaysia - Thailand Growth Triangle: IMT - GT)	21

ความร่วมมือเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue: ACD)

สาระสำคัญ

ความร่วมมือ ACD เป็นเวทีหารือระดับนโยบายระหว่างประเทศในเอเชียริเริ่มเมื่อปี 2545

วัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ความไว้วางใจ ความเป็นเอเชีย และความร่วมมือในวงกว้าง โดยใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง และศักยภาพที่หลากหลายของประเทศสมาชิกเป็นหลัก

ปัจจุบันมีสมาชิก 34 ประเทศจากทุกอนุภูมิภาคของทวีปเอเชียโดย

มีสาขาความร่วมมือ 20 สาขา ได้แก่ พลังงานการเกษตร การลดความยากจน การเงินการคลัง การท่องเที่ยว การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม เทคโนโลยีชีวภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ พาณิชยกรรมอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งแวดล้อมศึกษา การศึกษา อิเล็กทรอนิกส์ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กองทุน โครงสร้างพื้นฐาน สถาบันด้านการจัดการมาตรฐานเอเชีย เทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างด้านกฎหมายความปลอดภัยบนท้องถนน การป้องกันภัยธรรมชาติ ความร่วมมือด้านวัฒนธรรม โดยประเทศสมาชิกเสนอตัวเป็นประเทศผู้ขับเคลื่อน/ร่วมขับเคลื่อน (Prime Mover/Co-Prime Mover) ในแต่ละสาขาความร่วมมือบนพื้นฐานของความสมัครใจ

กลไกการดำเนินการภายใต้ความร่วมมือ ACD ได้แก่ การประชุมรัฐมนตรีประจำปี การประชุมรัฐมนตรีอย่างไม่เป็นทางการ คู่ขนานกับการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ และการประชุมสุดยอด (ระดับผู้นำ)

การประชุมครั้งล่าสุด คือ การประชุมรัฐมนตรีความร่วมมือเอเชีย ครั้งที่ 15 เมื่อวันที่ 15 – 17 มกราคม 2560 ณ กรุงอาบูดาบี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

หัวข้อหลักของการประชุม คือ “กรุงอาบูดาบี เมืองหลวงแห่งพลังงานที่ยั่งยืน (Abu Dhabi the Capital of Sustainable Energy)” ประกอบด้วย (1) ความเชื่อมโยงด้านพลังงาน น้ำ และอาหาร (2) พลังงานในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืน (3) การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา

มีการรับรองปฏิญญาอาบูดาบี (Abu Dhabi Declaration) เป็นเอกสารผลลัพธ์การประชุม เพื่อแสดงเจตนารมณ์ของประเทศสมาชิก ACD ในการบรรลุเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เรื่องพลังงาน

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

- สิ่งแวดล้อมศึกษา
- ความเชื่อมโยงระหว่างความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ
- การส่งเสริมแนวทางสู่การพัฒนาที่ทั่วถึงและยั่งยืน

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรอบคุณมพลพิษ

- การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสารการประชุมความร่วมมือ
- การสนับสนุนข้อมูลการดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการประชุม
- การติดตามผลการประชุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม พลังงาน การพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ การสนับสนุนการคมนาคมขนส่ง การใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (เช่น การสนับสนุนการใช้เชื้อเพลิงสะอาดสำหรับยานพาหนะ การปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง)

ความร่วมมือการประชุมเอเชีย - ยุโรป (Asia Europe Meeting: ASEM)

สาระสำคัญ

➡ ความร่วมมือ ASEM มีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับความสัมพันธ์ ขยายความร่วมมือ เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเอเชียและยุโรป

➡ ความร่วมมือครอบคลุม 3 เสาหลัก ได้แก่ (1) การเมือง (2) เศรษฐกิจ และ (3) สังคม วัฒนธรรม และการศึกษา

➡ ปัจจุบันมีสมาชิก 51 ประเทศ 2 องค์กร รวม 53 ราย

➡ กลไกการดำเนินการภายใต้ความร่วมมือ ASEM

1) การประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป (ASEM Summit) เวทีการหารือในระดับผู้นำของสมาชิก ASEM กำหนดจัดขึ้นทุก 2 ปี สลับกับการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศเอเชีย-ยุโรป โดยมีฝ่ายเอเชียและฝ่ายยุโรป ผลัดกันเป็นเจ้าภาพ

2) การประชุมรัฐมนตรีเอเชีย-ยุโรป ของระดับรัฐมนตรีต่างประเทศในสาขาต่างๆ จัดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3) การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส จัดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4) การประชุมระดับคณะทำงาน จัดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5) การประชุมระหว่างภาคธุรกิจ (Asia-Europe Business Forum: AEBF) จัดขึ้นทุก 2 ปี

➡ การประชุมครั้งล่าสุด คือ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 20 - 21 พฤศจิกายน 2560 ณ กรุงเนปยีดอ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา หัวข้อหลักของการประชุม คือ “การเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อสันติภาพและการพัฒนาที่ยั่งยืน” (Strengthening Partnership for Peace and Sustainable Development) มีการหารือในประเด็น (1) การส่งเสริมความร่วมมือเพื่อสันติภาพและการพัฒนาที่ยั่งยืน (2) การส่งเสริมพลวัตการดำเนินงานและความเชื่อมโยงของอาเซียนในทศวรรษที่ 3

ที่ประชุมได้สนับสนุนความร่วมมือในสาขาที่สมาชิก ASEM ให้ความสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การส่งเสริมความเชื่อมโยงในทุกมิติ การสนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม การอำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน การศึกษา การบริหารจัดการภัยพิบัติ การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พลังงานทดแทน ความร่วมมือทางทะเล (เช่น ประเด็นความมั่นคงทางทะเล การเดินเรือ การต่อต้านการละเมิดน่านน้ำ) การโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ การต่อต้านการก่อการร้าย ความมั่นคงทางไซเบอร์

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

- ✚ การพัฒนาที่ยั่งยืน
- ✚ การบริหารจัดการภัยพิบัติ
- ✚ การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ✚ พลังงานทดแทน

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรอบคุณมพลพิษ

- ✚ การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสารการประชุมความร่วมมือ
- ✚ การสนับสนุนข้อมูลการดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการประชุม
- ✚ การติดตามผลการประชุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ การบริหารจัดการมลพิษโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ปี ค.ศ. 2015

ความร่วมมือกับองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO)

สาระสำคัญ

✚ ความร่วมมือ WTO เป็นเวทีในการเจรจาลดอุปสรรคและข้อกีดกันทางการค้า การจัดทำกฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนให้การค้าโลกมีความเสรียิ่งขึ้น บนพื้นฐานของการแข่งขันที่เท่าเทียมกัน การยุติข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ สมาชิก และเป็นกลไกตรวจสอบและทบทวนนโยบายการค้าของประเทศสมาชิก

✚ ปัจจุบันมีสมาชิก 164 ประเทศ

✚ กลไกการดำเนินการภายใต้ WTO คือ การประชุมระดับรัฐมนตรี (Ministerial Conference) จัดขึ้นอย่างน้อยทุก 2 ปี เพื่อทบทวนปัญหาในการปฏิบัติตามข้อผูกพันของสมาชิกและวางแนวทางในการเปิดเสรีภายใต้ WTO การประชุมระดับอื่นๆ ได้แก่ คณะมนตรีใหญ่ (General Council) คณะมนตรี (Council) คณะกรรมการต่างๆ (Committee) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของสมาชิก WTO โดยมีฝ่ายเลขานุการช่วยด้านการบริหารงานทั่วไป

✚ การประชุมครั้งล่าสุด คือ การประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ 11 เมื่อวันที่ 10-13 ธันวาคม 2560 ณ กรุงบัวโนสไอเรส สาธารณรัฐอาร์เจนตินา มีการหารือประเด็นต่างๆ ได้แก่ การจัดทำกฎระเบียบการค้าสินค้าเกษตร กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการอุดหนุนประมง การกำกับดูแลการใช้กฎระเบียบภายในประเทศ ด้านการค้าบริการ ประเด็นที่เกี่ยวข้อง

กับการพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย การขยายเวลาการยกเว้นการเก็บภาษีศุลกากรกับการค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และการต่ออายุการยกเว้นการฟ้องร้องกรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาแม้สมาชิกจะไม่ได้กระทำผิดความตกลง

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

✚ การสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แต่ต้องไม่นำมาใช้เป็นเหตุผลในการกีดกันทางการค้า

✚ การลด/ยกเลิกอากรศุลกากรหรืออุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษีในการค้าสินค้าและบริการด้านสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

✚ การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสารการประชุมความร่วมมือ

✚ การสนับสนุนข้อมูลการดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการประชุม

✚ การติดตามผลการประชุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC)

สาระสำคัญ

 เอเปคเป็นกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างเขตเศรษฐกิจ (Economies) ในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาและส่งเสริมระบบการค้าในระดับพหุภาคี (2) สนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาคและของโลก (3) ลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกทางการค้า (สินค้าและบริการ) การลงทุนระหว่างสมาชิกโดยให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของแกตต์/องค์การการค้าโลก

 กลไกการดำเนินการภายใต้ความร่วมมือเอเปค

- 1) การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค จัดขึ้นปีละ 1 ครั้ง
- 2) การประชุมรัฐมนตรีเอเปค จัดขึ้นปีละ 1 ครั้ง
- 3) การประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค จัดการประชุมภายในปีละ 4 ครั้ง
- 4) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปค จัดขึ้นปีละ 3-4 ครั้ง
- 5) การประชุมคณะกรรมการ ได้แก่ คณะกรรมการว่าด้วยการค้าและการลงทุน คณะกรรมการด้านเศรษฐกิจ คณะกรรมการด้านงบประมาณและการบริหาร ประชุมปีละ 2-4 ครั้ง การประชุมคณะอนุกรรมการเจ้าหน้าที่อาวุโสว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ ประชุมปีละ 3 ครั้ง

 การประชุมครั้งล่าสุด

1) การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 25 การประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 29 เมื่อวันที่ 8-11 พฤศจิกายน 2560 ณ นครดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม หัวข้อหลัก คือ การสร้างพลวัตใหม่และการส่งเสริมอนาคตร่วมกัน การหารือประเด็นสำคัญ คือ (1) การส่งเสริมการเติบโตที่ครอบคลุม สร้างสรรค์ และยั่งยืน (2) การส่งเสริมการรวมตัวทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (3) การส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันและนวัตกรรมแก่วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยในยุคดิจิทัล (4) การส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารและเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนที่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2) การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ครั้งที่ 24 เมื่อวันที่ 25-26 พฤษภาคม 2561 ณ กรุงพอร์ตมอร์สบี ปาปัวนิวกินี ให้ความสำคัญเห็นชอบต่อแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปคประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านสิ่งแวดล้อม คือ (1) สินค้าและบริการด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นการดำเนินงานเพื่อผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจสำหรับการลดภาษีสินค้าสิ่งแวดล้อม (2) การค้าบริการที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อเข้าสู่การแข่งขันในภาคบริการ การอำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุนของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย

3) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปค ครั้งที่ 2 ประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 11-24 พฤษภาคม 2561 ณ กรุงพอร์ตมอร์สบี ปาปัวนิวกินี การหารือประเด็นสำคัญ คือ การพัฒนาความเชื่อมโยงและส่งเสริม การบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาค การส่งเสริมการเติบโตที่ครอบคลุมและยั่งยืน ตามข้อริเริ่ม Harnessing Growth in the Recourses Sectors ที่ให้ความสำคัญกับการประมง เกษตรกรรม เหมืองแร่ พลังงาน ป่าไม้ การท่องเที่ยว การหารือความร่วมมือ ด้านความเป็นเมือง (Urbanization) ภายใต้ กรอบเอเปค

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

 การส่งเสริมการเติบโตที่ครอบคลุม และยั่งยืน

 สินค้าและบริการด้านสิ่งแวดล้อม ที่เป็นการดำเนินงานเพื่อผลประโยชน์ทางด้าน เศรษฐกิจสำหรับการลดภาษีสินค้าสิ่งแวดล้อม

 ความร่วมมือด้านความเป็นเมือง ภายใต้กรอบเอเปค

 แผนการดำเนินงานของเอเปค ปี 2561 (APEC 2017 Tasking Statement (for 2018)) มีสาระสำคัญด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ

1) การสนับสนุนการค้าบริการ อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการตาม ข้อริเริ่ม และกฎระเบียบของการพัฒนา การบริการด้านสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ

2) กลยุทธ์และการเติบโตสีเขียว อย่างยั่งยืน การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ ที่คำนึงถึงการใช้วัตรกรรมและการดำเนินงาน อย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน เอเปคสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ ในการบูรณาการการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการลดขยะทะเลที่มาจากแหล่งกำเนิด บนบก

4) การเกษตรและตลาดสินค้าอาหาร เกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าและการเพื่อลด การเกิดขยะเศษอาหาร

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรอบคุณมมูลพิษ

 การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสาร การประชุมความร่วมมือ การสนับสนุนข้อมูล การดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการประชุม การติดตามผลการประชุมใน ประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม คือ

1) การส่งเสริมการเติบโตอย่าง ครอบคลุม ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคอย่าง ยั่งยืน (การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)

2) การจัดการมลพิษอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการลดการเกิดขยะมูลฝอยและ ของเสียอันตราย ขยะทะเล ขยะเศษอาหาร

ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC)

สาระสำคัญ

 BIMSTEC เป็นความร่วมมือทางวิชาการและเศรษฐกิจระหว่าง 7 ประเทศในอ่าวเบงกอล ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย เมียนมา เนปาล ศรีลังกา และไทย

 วัตถุประสงค์หลักคือ การสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคบนพื้นฐานของความเท่าเทียมกัน ส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมกันในรูปของการฝึกอบรม การค้นคว้าวิจัย การกระชับความร่วมมือระหว่างประเทศ

 สาขาความร่วมมือ 14 สาขา (1) การค้าและการลงทุน (2) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (3) พลังงาน (4) การเกษตรกรรม (5) สาธารณสุข (6) การคมนาคมและการสื่อสาร (7) เทคโนโลยี (8) การลดความยากจน (9) การต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ (10) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน (11) การประมง (12) การท่องเที่ยว (13) การจัดการสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ (14) วัฒนธรรม

 กลไกการดำเนินการภายใต้ความร่วมมือ BIMSTEC คือ การประชุมระดับผู้นำ การประชุมระดับรัฐมนตรี การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการค้าและเศรษฐกิจ ด้านต่างประเทศ การประชุมคณะทำงาน การประชุมรายสาขาและสาขาย่อย

 การประชุมครั้งล่าสุดคือ การประชุมรัฐมนตรีความร่วมมือ BIMSTEC ครั้งที่ 15 เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2560 ณ กรุงกาฐมาณฑุ ประเทศเนปาล มีการทบทวนและกำหนดทิศทางการร่วมมือ 14 สาขา มุ่งเน้น 3 สาขาหลักคือ (1) Hardware (โครงสร้างพื้นฐาน) (2) Software (การเชื่อมโยงด้วยกฎระเบียบ) (3) ทรัพยากรมนุษย์ ร่างเอกสารแนวคิดด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจภูเขาซึ่งส่งเสริมความร่วมมือด้าน (1) การเสริมสร้างความเชื่อมโยงทางภูเขา (2) การส่งเสริมพลังงานสะอาด/พลังงานทดแทน (3) การปกป้องสิ่งแวดล้อมภูเขาและการรักษาบริการระบบนิเวศ (4) การส่งเสริมการท่องเที่ยวภูเขาและการประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

 การปกป้องสิ่งแวดล้อมภูเขาและการรักษาบริการระบบนิเวศ ได้แก่ การฟื้นฟูภูเขาและป่าไม้ที่ถูกทำลาย การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากภูเขา ป่าไม้ และลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน การพัฒนายุทธศาสตร์การควบคุมมลพิษในระดับภูมิภาคเพื่อปรับปรุงคุณภาพอากาศ น้ำและดิน การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การส่งเสริมการประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

 การส่งเสริมการท่องเที่ยวภูเขาและการประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

✚ การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสารการประชุมความร่วมมือ การสนับสนุนข้อมูล การดำเนินงานเพื่อให้ประกอบการประชุม การติดตามผลการประชุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- 1) การพัฒนายุทธศาสตร์การควบคุมมลพิษในระดับภูมิภาคเพื่อปรับปรุงคุณภาพอากาศ น้ำ และ ดิน
- 2) การส่งเสริมการประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ความร่วมมืออาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN)

สาระสำคัญ

 อาเซียนเป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกีดกันอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน

 ประเทศสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม

 ประชาคมอาเซียนประกอบด้วยความร่วมมือ 3 เสาหลัก คือ (1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community : APSC) (2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) (3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community : ASCC) ใน 5 ด้าน คือ การพัฒนาสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม ยาเสพติด วัฒนธรรม และสารสนเทศ

 กลไกการดำเนินการภายใต้อาเซียน

- 1) การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) จัดขึ้นปีละ 2 ครั้ง

- 2) คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) ประชุมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

- 3) คณะมนตรีประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก ประชุมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

- 4) องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) อาทิ ด้านสาธารณสุข ด้านกลาโหม ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม

- 5) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของคณะมนตรีประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก การประชุมองค์กรเฉพาะสาขา

- 6) สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat)

- 7) คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives (CPR) to ASEAN) ณ กรุงจาการ์ตา (22 ประเทศ)

- 8) สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariat) ณ ประเทศสมาชิกอาเซียน

- 9) องค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (ASEAN Human Rights Body: AHRB)

- 10) มูลนิธิอาเซียน (ASEAN Foundation)

 การประชุมครั้งล่าสุด คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 32 และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 27-28 เมษายน 2561 ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มีการรับรองเอกสารผลลัพธ์การประชุม 3 ฉบับ คือ (1) วิสัยทัศน์ผู้นำอาเซียนเพื่ออาเซียนที่มีความเข้มแข็งและนวัตกรรม (2) ถ้อยแถลง

ผู้นำอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ (3) เอกสารแนวคิดเครือข่ายเมืองอัจฉริยะอาเซียน

มีการหารือประเด็นสำคัญ คือ

(1) การรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียน การรับมือกับความท้าทายและความมั่นคงรูปแบบใหม่ ความสำคัญของแนวคิดอินโด-แปซิฟิก (2) การสร้างเครือข่ายเมืองอัจฉริยะของอาเซียน (3) การแสดงความยินดีต่อการพัฒนาการเชิงบวกในคาบสมุทรเกาหลี (4) การสนับสนุนความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในรัฐยะไข่ (5) การสนับสนุนการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ การส่งเสริมหลักกฎหมายระหว่างประเทศ การส่งเสริมความร่วมมือด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล (6) การเร่งรัดการรวมตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเร่งเจรจา RCEP การส่งเสริมการค้าดิจิทัล พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ MSMEs ในอาเซียน การส่งเสริมความเชื่อมโยงและการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ (7) การประชุมหารือระหว่างผู้นำอาเซียนกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลกเกี่ยวกับการสร้างหุ้นส่วนในการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาที่ยั่งยืน การใช้เทคโนโลยี

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

 ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมภายใต้รัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Senior Officials on the Environment : ASOEN)

1) คณะทำงานอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ASEAN Working Group on Climate Change : AWGCC)

2) คณะทำงานอาเซียนด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ (ASEAN Working Group on Nature Conservation and Biodiversity: AWGNCB)

3) คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง (ASEAN Working Group on Coastal and Marine Environment : AWGCME)

4) คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemicals and Waste: AWGCW)

5) คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน (ASEAN Working Group on Environmental Sustainable Cities: AWGESC)

6) คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการทรัพยากรน้ำ (ASEAN Working Group on Water Resources Management: AWGWRM)

7) คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา (ASEAN Working Group on Environmental Education: AWGEE)

 ความร่วมมือภายใต้ข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution)

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

 การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสารการประชุมความร่วมมือ การสนับสนุนข้อมูล การดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการประชุม การติดตามผลการประชุมในประเด็นความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

- 1) ความร่วมมือภายใต้คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง
- 2) ความร่วมมือภายใต้คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย
- 3) ความร่วมมือภายใต้ข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion (GMS) Economic Cooperation)

สาระสำคัญ

 GMS เป็นความร่วมมือของสมาชิก 6 ประเทศ (ทหเหลียมเศรษฐกิจ) ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม จีนตอนใต้ (ยูนนาน) และไทย โดยมีธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) เป็นผู้ให้การสนับสนุนหลัก

 วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการขยายตัวด้านอุตสาหกรรม การเกษตร การค้า การลงทุนและบริการ เพื่อให้เกิดการจ้างงาน การยกระดับการครองชีพ การถ่ายทอด เทคโนโลยีและการศึกษาระหว่างกัน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งเสริมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเพิ่มขีดความสามารถและโอกาสการแข่งขันในเวทีการค้าโลก

 กลไกการดำเนินการของ GMS

- 1) การประชุมระดับผู้นำ จัดขึ้นทุก 3 ปี
- 2) การประชุมระดับรัฐมนตรี จัดขึ้นปีละ 1 ครั้ง
- 3) การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส จัดขึ้นปีละ 1-2 ครั้ง
- 4) การประชุมระดับคณะทำงาน แต่ละสาขาความร่วมมือ (1) การเกษตร (2) พลังงาน (3) สิ่งแวดล้อม (4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (5) การลงทุน (6) โทรคมนาคม (7) การท่องเที่ยว (8) การค้า (9) การขนส่ง

 การประชุมครั้งล่าสุด

- 1) การประชุมสุดยอดผู้นำความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 30 - 31 มีนาคม 2561 ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รับรองเอกสาร

ผลลัพธ์การประชุมคือ แผนปฏิบัติการฮานอย (Hanoi Action Plan) ปี 2561-2565 เพื่อเป็นกรอบและแนวทางการดำเนินงานของแผนงาน GMS ในระยะ 5 ปี แผนงาน/โครงการภายใต้กรอบการลงทุนของภูมิภาค ปี 2565 (Regional Investment Framework : RIF 2022)

2) การประชุมระดับรัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 30 มกราคม - 1 กุมภาพันธ์ 2561 ณ จังหวัดเชียงใหม่ รับรองเอกสารผลลัพธ์การประชุม คือ แถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ครั้งที่ 5 ยุทธศาสตร์แผนงานด้านสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2565 (Core Environment Program Strategic Framework 2018-2022)

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

 ยุทธศาสตร์แผนงานด้านสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560- 2565 (Core Environment Program Strategic Framework 2018-2022) ต้องการสนับสนุนให้ประเทศสมาชิก GMS ดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) เป็นผู้สนับสนุนหลักทางการเงินใน 3 สาขา

- 1) การวางแผนและปกป้องสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์
- 2) ภูมิทัศน์ความหลากหลายทางชีวภาพ และทุนทางธรรมชาติ
- 3) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การจัดทำแผนงาน/โครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีความยืดหยุ่นต่อสภาพภูมิอากาศของประเทศสมาชิก GMS ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้จากโครงการต้องครอบคลุม

1) เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืนได้รับการนำมาใช้ในประเทศ GMS

2) มีการลงทุนด้านการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและบริการระบบนิเวศเพิ่มมากขึ้น

3) มียุทธศาสตร์ด้านความยืดหยุ่นต่อสภาพภูมิอากาศและการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ที่ผนวกเข้ากับแผนการลงทุนของภาคส่วนใน GMS เพิ่มมากขึ้น

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

✚ การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสารการประชุมความร่วมมือ การสนับสนุนข้อมูล การดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการประชุม การติดตามผลการประชุมในประเด็นความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

✚ การเสนอโครงการความร่วมมือภายใต้ยุทธศาสตร์แผนงานด้านสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 – 2565

ปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษมีโครงการความร่วมมือ 1 โครงการ คือโครงการ Study on Suitable E-Waste and Transboundary E-Waste Management Models in Thailand ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) จัดทำฐานข้อมูลปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย (2) จัดทำคู่มือแบบจำลองการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ (3) ศึกษาวิเคราะห์ความคุ้มค่าของแบบจำลองการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ (4) ความเป็นไปได้ในการนำเข้าขยะอิเล็กทรอนิกส์จากประเทศเพื่อนบ้าน

ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น (Mekong - Japan Cooperation)

สาระสำคัญ

 ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น มีสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม และญี่ปุ่น

 วัตถุประสงค์เพื่อลดช่องว่างทางเศรษฐกิจและการพัฒนาระหว่างประเทศอาเซียนเดิมและใหม่ภายในอนุภูมิภาค เพื่อความแข็งแกร่งของอาเซียนซึ่งจะนำไปสู่สันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองของทวีปเอเชีย โดยผ่านความช่วยเหลือของญี่ปุ่นให้กับ 4 ประเทศลุ่มน้ำโขง ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม (CLMV) ด้านต่างๆ ทั้งการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านโลจิสติกส์ การกระจายสินค้า การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และประชาชน

 บทบาทของประเทศไทย คือ การเป็นประเทศผู้ให้ร่วม (Co-donor/Co-sponsor) กับญี่ปุ่นในการพัฒนาอนุภูมิภาค โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งประเทศไทยมีประสบการณ์และศักยภาพสูง

 การประชุมครั้งล่าสุด

- 1) การประชุมผู้นำความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ หัวข้อหลัก คือ “ความคืบหน้าและแนวทางในอนาคต

ของความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น รวมถึงประเด็นระดับโลกและระดับภูมิภาคต่างๆ” มีการหารือประเด็นสำคัญ คือ (1) การสนับสนุนความเชื่อมโยง (2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในเส้นทางสำคัญประเทศสมาชิกลุ่มน้ำโขง (3) การพัฒนาความเชื่อมโยงที่จับต้องไม่ได้ (4) บทบาทของญี่ปุ่นในการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงผ่านข้อริเริ่มแม่โขงสีเขียว (5) ญี่ปุ่นเสนอประเด็นใหม่คือ ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก ที่เสรีและเปิดกว้างเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันในการสร้างสันติสุข การพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขภายใต้ข้อริเริ่ม Asia Health and Wellbeing Initiative ของญี่ปุ่น (6) การเห็นพ้องให้เรื่องปัญหาทะเลจีนใต้อยู่บนพื้นฐานของการเจรจาอย่างสันติ การสนับสนุนการดำเนินการประเด็นปัญหาในคาบสมุทรเกาหลีตามที่ได้ตกลงในความร่วมมืออาเซียน-ญี่ปุ่น

2) การประชุม Green Mekong Forum ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2561 ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ร่วมกับญี่ปุ่นเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงผ่านการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาและการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

✚ การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนุภูมิภาค
ลุ่มน้ำโขงผ่านข้อริเริ่มแม่โขงสีเขียว
(Green Mekong)

1) แม่โขงที่ยั่งยืน (Sustainable
Mekong) ประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศและพลังงานหมุนเวียน (Climate
Change and Renewable Energy)

2) การจัดการทรัพยากรน้ำและ
การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Water
Resources Management and Disaster
Risk Reduction)

✚ ข้อริเริ่มความร่วมมือด้าน
สิ่งแวดล้อมอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN Japan
Environmental Cooperation Initiative)
สาขาต่างๆ อาทิ การจัดการของเสีย การบริหาร
จัดการแหล่งน้ำที่ยั่งยืน การอนุรักษ์ธรรมชาติ
ในแม่น้ำโขง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
การจัดการภัยพิบัติ

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

✚ การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสาร
การประชุมความร่วมมือ การสนับสนุนข้อมูล
การดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการประชุม
การติดตามผลการประชุมในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
กับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่
การจัดการทรัพยากรน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ
การจัดการของเสีย

ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี (Mekong - ROK Cooperation)

สาระสำคัญ

 ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี มีสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า ไทย เวียดนาม สาธารณรัฐเกาหลี

 วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมมิตรภาพและความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ให้มีความสำคัญกับความร่วมมือเพื่อการพัฒนาซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศประสานงานในสาขาการเกษตร และการพัฒนาชนบท สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาและองค์กรที่ตั้งในประเทศไทยเป็นศูนย์ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรหรือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี

 กลไกการดำเนินการภายใต้ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี

1) การประชุมระดับรัฐมนตรี จัดขึ้นในช่วงการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา และกลับไปจัดที่สาธารณรัฐเกาหลีทุก 3 ปี

2) การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส จัดขึ้นทุกปี

 การประชุมครั้งล่าสุด คือ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2560 ณ นครปูซาน สาธารณรัฐเกาหลี

รับรองเอกสารผลลัพธ์การประชุม 2 ฉบับ
(1) แผนปฏิบัติการความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี ปี 2560 - 2563 ใน 6 สาขา คือ โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร การพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาทรัพยากรน้ำ การเกษตร และการพัฒนาชนบท การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
(2) ถ้อยแถลงรับรองโครงการที่ประเทศสมาชิกเสนอเพื่อขอรับการสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี การหารือสถานการณ์คาบสมุทรเกาหลี และสถานการณ์ทะเลจีนใต้ ซึ่งทุกฝ่ายสนับสนุนให้ดำเนินการเพื่อหาแนวทางไปสู่การเจรจาเพื่อยุติและลดความขัดแย้ง

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

 ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมภายใต้แผนปฏิบัติการความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี พ.ศ. 2560 - 2563 ใน 2 สาขา

- 1) การพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 2) การพัฒนาทรัพยากรน้ำ

 โครงการด้านสิ่งแวดล้อมภายใต้
การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนความร่วมมือ
ลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี

1) แนวทางและการรับรองอาคาร
ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Buildings)
ในกัมพูชา เสนอโดยกัมพูชา

2) การพัฒนาระวางขนส่งและ
โลจิสติกส์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมใน
อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เสนอโดย Mekong
Institute

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

 การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสาร
การประชุมความร่วมมือ การสนับสนุนข้อมูล
การดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการประชุม
การติดตามผลการประชุมในประเด็น
ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

- 1) การพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 2) การพัฒนาทรัพยากรน้ำด้านวิชาการ
คุณภาพน้ำ

ความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง (Lancang - Mekong Cooperation: LMC)

สาระสำคัญ

ความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง เกิดจากข้อริเริ่มของไทยเมื่อปี 2555 มีประเทศสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม จีน

วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ลดช่องว่างทางเศรษฐกิจและการพัฒนาของประเทศสมาชิกกลุ่มน้ำโขง ดำเนินการภายใต้ 3 สาขา (1) การเมืองและความมั่นคง (2) เศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน และ (3) สังคมและวัฒนธรรม

การประชุมครั้งล่าสุด คือ การประชุมผู้นำความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2561 ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา รับรองเอกสารผลลัพธ์ 2 ฉบับ (1) ปฏิญญาพนมเปญ (Phnom Penh Declaration) เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองของผู้นำที่มุ่งสนับสนุนความร่วมมือให้บรรลุเป้าประสงค์ของการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในประเทศกลุ่มน้ำโขง และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมตามแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (2) แผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2561- 2565) (5 - Year Plan of Action 2018 - 2022) กำหนดแนวทางและกิจกรรมความร่วมมือในระยะ 5 ปีข้างหน้า

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้แผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565)

- 1) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- 2) การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรป่าไม้
- 3) การป้องกันการค้าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย
- 4) การปกป้องสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม แม่โขง-ล้านช้าง การจัดทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม แม่โขง - ล้านช้าง การจัดทำและปฏิบัติตามแผนแม่โขง - ล้านช้างสีเขียว ซึ่งเน้นการส่งเสริม การป้องกันและควบคุมมลพิษทางอากาศและน้ำ การจัดการระบบนิเวศ

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสารการประชุมความร่วมมือ การสนับสนุนข้อมูล การดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการประชุม การติดตามผลการประชุม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การส่งเสริม การป้องกันและควบคุมมลพิษทางอากาศและน้ำ

ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง

(Ayeyawady - Chao Phraya – Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS)

สาระสำคัญ

ACMECS เป็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับอนุภูมิภาคที่จัดตั้งขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากความแข็งแกร่งและความหลากหลายของประเทศสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม

ส่งเสริมการพัฒนาอย่างสมดุลโดยดำเนินความร่วมมือใน 8 สาขา (1) การอำนวยความสะดวกการค้าการลงทุน (2) การเกษตร (3) อุตสาหกรรมและพลังงาน (4) การเชื่อมเส้นทางคมนาคม (5) การท่องเที่ยว (6) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (7) สาธารณสุข (8) สิ่งแวดล้อม

การประชุมครั้งล่าสุด คือ การประชุมผู้นำยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่น้ำโขง ครั้งที่ 8 เมื่อวันที่ 15 – 16 มิถุนายน 2561 ณ กรุงเทพมหานคร รับรองปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) เป็นการแสดงเจตนารมณ์ของประเทศสมาชิกที่จะร่วมมือในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน โดยมีแผนแม่บท ACMECS ระยะ 5 ปี เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนความร่วมมือภายใต้วิสัยทัศน์ “เสริมสร้าง ACMECS ที่เชื่อมโยงกันภายในปี ค.ศ. 2023” มีเป้าหมาย 3 ประการ

(1) การเสริมสร้างความเชื่อมโยงแบบไร้รอยต่อในอนุภูมิภาค (2) การสอดประสานด้านเศรษฐกิจ (3) การพัฒนาภูมิภาคในลักษณะยั่งยืนและมีนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยี

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

ความร่วมมือภายใต้แผนแม่บท ACMECS ระยะ 5 ปี เพื่อการพัฒนาภูมิภาคในลักษณะยั่งยืนและมีนวัตกรรม ในสาขาสิ่งแวดล้อม

- 1) การจัดการทรัพยากรน้ำ
- 2) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 3) การจัดการความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ
- 4) การส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงานและพลังงานหมุนเวียน

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสารการประชุมความร่วมมือ การสนับสนุนข้อมูล การดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการประชุม การติดตามผลการประชุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือสาขาสังคม สิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับมลพิษ

แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (The Indonesia - Malaysia - Thailand Growth Triangle: IMT- GT)

สาระสำคัญ

 แผนงาน IMT-GT เริ่มต้นขึ้นในปี 2536 โดยผู้นำ 3 ประเทศ เห็นชอบที่จะผลักดันการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในลักษณะไตรภาคี ระหว่างภาคใต้ของไทย ภาคเหนือของมาเลเซีย และพื้นที่บนเกาะสุมาตราของอินโดนีเซีย

 วัตถุประสงค์เพื่อ (1) ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่าง 3 ประเทศ ให้มีการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยเน้นความร่วมมือด้านการผลิตและการส่งเสริมการลงทุน (2) การถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ (3) การพัฒนาความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะโครงข่ายคมนาคมขนส่งและระบบสาธารณูปโภคระหว่างประเทศ

 การพัฒนาความร่วมมือแบ่งเป็น 6 ด้าน (1) การค้าและการลงทุน (2) การเกษตรอุตสาหกรรมและการเกษตร และสิ่งแวดล้อม (3) การท่องเที่ยว (4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม (5) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (6) ผลิภัณฑ์และบริการสุขภาพ

 กลไกการดำเนินการภายใต้แผนงาน IMT-GT คือ การประชุมสุดยอดระดับผู้นำ การประชุมระดับรัฐมนตรี การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส การประชุมคณะทำงานและการประชุมระดับผู้ว่าราชการจังหวัดและมุขมนตรี

การประชุมครั้งล่าสุด คือ การประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 11 แผนงาน IMT-GT เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2561 ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ รับทราบกรอบทิศทางการขับเคลื่อนแผนงาน IMT-GT ด้านการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การพัฒนาเมืองสีเขียวในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กรอบยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวปี 2560 – 2579 แผนปฏิบัติการปี 2561 – 2564 การจัดทำบันทึกความเข้าใจด้านความเชื่อมโยงทางอากาศใน IMT-GT

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

- การพัฒนาเมืองสีเขียว
- การพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

 การพิจารณาให้ความเห็นต่อเอกสารการประชุมความร่วมมือ การสนับสนุนข้อมูลการดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการประชุม การติดตามผลการประชุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเมืองสีเขียว และการพัฒนาที่ยั่งยืน

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

จัดทำโดย

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ โทร. 0 2298 2459

www.pcd.go.th กรมควบคุมมลพิษ

ออกแบบปก : ส่วนสื่อสารองค์กร สำนักงานเลขานุการกรม